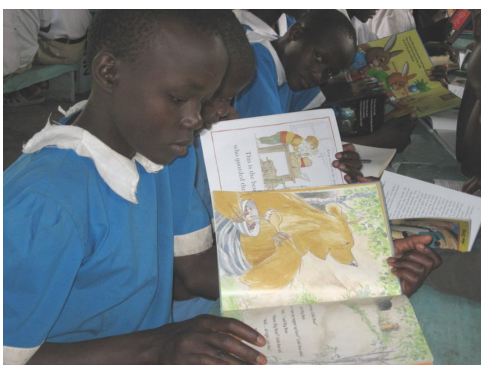

JAARVERSLAG 2008

Inhoudsopgave:

1. Inleiding	blz 3
2. Werking in Nederland 2008	blz 4
2.1. Balans Nederland 2007	blz 4
2.2. Subsidies	blz 4-5
2.3. Donaties	blz 5
2.4. Eigen activiteiten en acties	blz 5-6
2.5. Gekoppelde activiteiten en acties	blz 6-7
2.6. Werkingskosten Nederland	blz 8
2.7. Financieel overzicht werking Nederland	blz 8
3. Werking in Kenia 2008	blz 9
3.1. Uitvoering Educatieprogramma 2008	blz 9
3.1.1. Nyakwere Primary School	blz 9
3.1.2. Sango Buru Primary School	blz 9
3.1.3. Obange Primary School	blz 9-10
3.1.4. Nyawalo Primary School	blz 10
3.1.5. Nyamanyinga Primary School	blz 10
3.1.6. Bala Primary School	blz 10
3.1.7. Nyong'onga Primary School	blz 10
3.1.8. Sang'oro Primary School	blz 10-11
3.1.9. Nyadina Primary School	blz 11
3.1.10. Overige scholen Kodingo zone	blz 11
3.1.11. Gezamenlijke projecten	blz 11
3.1.12. Overige	blz 11-12
3.1.13. Sponsoring schoolgeld	blz 12
3.1.14. Overzicht kosten uitvoering Educatieprogramma 2008	blz 13
3.2. Uitvoering HIV / Aids programma 2008	blz 14
3.2.1. Voorlichting, begeleiding en testen (VCT)	blz 14-16
3.2.2. Support diverse groepen in gebied	blz 16
3.2.3. Overzicht kosten uitvoering HIV / Aids programma 2008	blz 17
3.3. Onderzoek waterproject	blz 18
3.3.1. Overzicht kosten onderzoek Waterproject	blz 18
3.4. Werkingskosten Kenia	blz 19
3.5. Financieel overzicht werking Kenia	blz 19
4. Samenvatting & conclusie 2008	blz 20
4.1. Financiën	blz 20
4.2. Conclusie	blz 21

1. Inleiding

De Stichting Buru Nyakwere Nederland (SBNN) zet zich in voor het gebied rondom het Keniaanse dorp Nyakwere. Het gebied ligt in het westen van Kenia, gelegen nabij het Victoriameer. De levensstandaard is er bijzonder laag. Het doel van de stichting is werkzaam te zijn in het algemeen maatschappelijk belang. Getracht wordt dit doel te bereiken door bijdragen te leveren in de ontwikkeling van volksgezondheid en het welzijn van mensen, ondersteunen van sociale en charitatieve projecten én onderwijs. Op 18 mei 2004 werd de Stichting Buru Nyakwere Nederland (SBNN) te Hulst opgericht. In 2008 werkte SBNN aan de hand van 2 programma's: Educatie en HIV & Aids. Daarnaast werd er uitgebreid onderzoek gedaan naar de mogelijkheden op het gebied van drinkwater. De projecten werden ter plaatse onder toezicht van het stichtingsbestuur en in nauwe samenwerking met de lokale gemeenschap uitgevoerd.

In 2008 werd het SBNN bestuur uitgebreid. Bij aanvang van het jaar bestond het bestuur uit de navolgende personen:

- Dirk Van Bunder, toetreden tot bestuur bij oprichting dd. 18 mei 2004: functie = secretaris.
- Karin Cammaat, toetreden tot bestuur bij oprichting dd. 18 mei 2004: functie = penningmeester.
- Micaëla Van Bunder, toetreden tot bestuur bij oprichting dd. 18 mei 2004: functie = voorzitter.
- Barbara Van Guyse – Jongelie, toetreden tot bestuur dd. 12 mei 2005: functie = bestuurslid.
- Petra Boone – Boone, toetreden tot bestuur dd. 18 juli 2005: functie = bestuurslid.

Op 4 maart 2008 trad Albert Stallaart toe tot het bestuur. Tijdens de bestuursvergadering van 10 april 2008 werd Barbara Van Guyse herbenoemd voor een periode van 3 jaar. Op diezelfde dag trad Cindy De Roos toe tot het SBNN-bestuur. Petra Boone beëindigde haar bestuursfunctie op 17 juli 2008.

In totaal vonden er in 2008 8 bestuursvergaderingen plaats.

Het werk van de stichting was in 2008 niet mogelijk geweest dankzij de inzet van vele vrijwilligers.

Bij haar werk werd SBNN in 2008 geadviseerd door zijn zusterorganisatie Buru Nyakwere Welfare Group (BNWG) uit Nairobi. Aan de vaststelling van projecten door SBNN ging een periode van onderzoek en financiële toetsing vooraf. In deze periode werd met regelmaat overleg gepleegd met de Buru Nyakwere Welfare Group in Nairobi.

In het jaar 2008 reisde er namens SBNN 4 maal een delegatie naar Kenia, te weten in de perioden van: (vanaf 20 december 2007) tot 13 januari 2008, 25 april tot en met 13 mei 2008, 12 juli tot en met 16 augustus 2008, en vanaf 12 december 2008 (tot en met 6 januari 2009).

Tijdens deze perioden werd enerzijds tijd doorgebracht in het werkgebied van de stichting en anderzijds werden in Nairobi en Kisumu zaken voor SBNN geregeld. Verder werden bijvoorbeeld ook bezoeken gebracht aan het kantoor van DASCO in Ahero, Districtsziekenhuis in Pap Onditi, Lake Victoria South Water Services Board in Kisumu, Centre for Disease Control (CDC) in Kisumu, Liverpool VCT in Kisumu, SANA in Kisumu en de Education Officer of the area in Coleweny.

Tijdens het eerste bezoek aan Kenia, werd de delegatie geconfronteerd met de onrusten welke naar aanleiding van de presidentsverkiezingen uitbraken.

Tijdens het laatste bezoek werd de SBNN-delegatie 3 dagen vergezeld door de heer Leo Reinartz en de heer Gerard de Groot en hun partners. Samen met de heer Roland de la Ruelle schonken deze heren in 2007 een bedrag van 10.000 euro aan SBNN. Met dit bedrag konden 3 kleutergebouwen worden gerealiseerd in 2008. Op 14 & 15 december 2008 werden deze 3 gebouwen officieel geopend door de heren Reinartz en de Groot.

Wat daarbij niet onvermeld mag blijven, is het feit dat de reis- en verblijfkosten van deze delegaties steeds persoonlijk door de betreffende personen werden voldaan. Er werd daaromtrent niets in rekening gebracht bij SBNN dan wel op rekening van SBNN gedaan.

Gedurende het jaar 2008 was de SBNN-site continue in de lucht: www.sbnn.nl

De site wordt bij wijze van sponsoring onderhouden door de firma Hamelinkweb uit Terneuzen.

In de loop van 2008 is de site continue up-to-date gehouden en zijn allerlei nieuwsfeiten en informatie over acties en activiteiten toegevoegd.

2. Werking in Nederland 2008

De werking van SBNN in Nederland is grotendeels gebaseerd op enerzijds voorlichting over de projecten en leefomstandigheden in Kenia en anderzijds de fondsenwerving voor de SBNN projecten aldaar.

2.1. Balans Nederland 2007

De balans op de lopende rekening van SBNN bij de Rabobank was bij afronding van het jaar 2007: € 1.892,77. Op de spaarrekening stond het bedrag van € 10.307,68. Op deze spaarrekening werd op 1 januari 2008 een bedrag ad. € 380,27 ontvangen aan rente.

Om haar doelstelling te bereiken, zamelde SBNN in 2008 financiële middelen in. Hiervoor werden door de stichting zelf diverse acties georganiseerd en werd samengewerkt met andere organisaties. Daarnaast werden ook donaties ontvangen alsmede subsidies.

2.2. Subsidies

Op 21 oktober 2007 verstuurde SBNN het Educatieprogramma 2008 en het Hiv & aids programma 2008 richting Impulsis. Op 16 november 2007 werd vernomen dat Impulsis beide programma's zou ondersteunen met 50% van het benodigde totaalbedrag. De officiële beschikking viel op 13 december 2007 bij SBNN in de bus. Conform de vernieuwde regels, stortte SBNN op 7 december 2007 haar 50%, zijnde € 17.278,--, op rekening 515 van Edukans. Na verdubbeling stortte Edukans het totaalbedrag ad. € 34.556,-- vervolgens door naar de rekening van SBNN in Kenia. Op 11 januari 2008 werd het bedrag ad. 3.236.653,60 kshs bijgeschreven op de I&M-bankrekening van SBNN in Kenia (koers: 1 euro = 93,66 kshs).

Op 26 januari 2008 verzond SBNN haar verantwoording over de projecten 2007 aan Impulsis. De goedkeuring van Impulsis over deze verantwoording werd op 6 maart 2008 door SBNN ontvangen. Geconcludeerd werd dat alle beoogde resultaten waren behaald. Impulsis sprak haar grote waardering uit.

Op 7 september 2008 verstuurde SBNN haar programma's 2009 aan Impulsis met het verzoek deze opnieuw te ondersteunen. Op 21 oktober 2008 ontving SBNN de officiële beschikking van Impulsis. Hierin gaf Impulsis aan de programma's 2009 te ondersteunen met 50% van het benodigde budget, zijnde € 33.245,--. SBNN storte op 27 oktober 2008 het bedrag van € 25.266,-- op rekening 515 van Edukans. Dit bedrag omvat de 50% van SBNN voor het educatieprogramma 2009 - exclusief water, sanitair en hygiëne onderdeel - en het hivprogramma 2009. Na verdubbeling stortte Edukans het totaalbedrag ad. € 50.532,-- vervolgens door naar de rekening van SBNN in Kenia. Op 19 november 2008 werd het bedrag ad. 4.926.870 kshs bijgeschreven op de I&M-bankrekening van SBNN in Kenia (koers: 1 euro = 97,5 kshs).

SBNN heeft gedurende het jaar op diverse wijzen en momenten de steun van Impulsis belicht. Zo werden tijdens alle quizavonden van SBNN in 2008 steeds alle deelnemers voorzien van een flyer van Impulsis. Daarnaast werd Impulsis uitvoerig in beeld gebracht tijdens de Afrikaanse Avond. Daarnaast werd bij alle andere activiteiten van SBNN de door Impulsis verstrekte poster opgehangen en werden een stapeltje Impulsis-folders neergelegd. Tijdens de millenniumhappening van de gemeente Terneuzen op 2 juli 2008 richtte SBNN een infostand in waarbij ook de info over Impulsis niet ontbrak. Hetzelfde gold voor de infostand van SBNN tijdens de Zeeland Afrika dag welke COS Zeeland op 10 oktober 2008 organiseerde in Middelburg. Ook bij de persberichten haalde SBNN de steun van Impulsis aan.

Van de provincie Zeeland werd een subsidie ad. € 1.000,-- ontvangen in het kader van ontwikkelingssamenwerking. Deze was van toepassing op de wenskaartenactie van SBNN (zie onder 2.4.).

Met betrekking tot de Afrikaanse Avond 2008 werd een subsidie van de gemeente Hulst van € 515,14 (zie onder 2.4.) ontvangen. Deze subsidie werd toegekend daar de Afrikaanse Avond van SBNN erkend werd als bijzonder cultureel evenement.

In 2008 ontving SBNN van NCDO het bedrag van € 305,24. Dit was de laatste schijf van het project "Blik op Kenia", dat in 2007 werd uitgevoerd (zie onder 2.4.).

2.3. Donaties

Basisschool Sint Jozef te Nieuw Namen steunde ook in 2008 het werk van SBNN structureel. Zij zamelden maandelijks een bedrag in voor SBNN. In totaal werd van Sint Jozef in 2008 het bedrag van € 187,63 ontvangen. Op 15 februari 2008 was tijdens de feestelijke opening van het kindercentrum voor kinderen van 0 tot 12 jaar een deel van de foto-expositie Blik op Kenia te zien. Vanaf 15 mei tot en met 30 juni 2008 was vervolgens de volledige expositie te zien op de school.

De gemeente Hulst gaf in december 2007 haar medewerkers de gelegenheid te kiezen om in plaats van een kerstcadeau het bedrag (ad. 35 euro pp) te schenken aan een goed doel. Naast enkele landelijke doelen werd SBNN als enige lokale organisatie naar voren geschoven. Eind januari 2008 ontving SBNN in dit kader het bedrag van € 490,--.

Medewerkers van de Universiteit van Gent zamelde in het kader van kerst 2007 het bedrag ad. € 250,-- in ten bate van de projecten van SBNN. Dit bedrag werd op 5 februari 2008 bijgeschreven op de rekening van SBNN.

In de maand februari 2008 werd de SBNN-folder volledig herzien en in herdruk gebracht. Dit was mogelijk dankzij de bereidwilligheid van Grafisch ontwerp bureau De Wilde Zeeuw te Hulst en de financiële steun van SPP Zeeland te Terneuzen en Drukkerij Bareman te Terneuzen. SBNN kreeg de beschikking over 2.000 exemplaren van de vernieuwde folder.

Voor de 12^e keer organiseerde de Rotary Hulst op zaterdag 7 juni 2008 de Reynaertfietstocht. De fondsen die via deze activiteit worden verworven, doneert de Rotary stevast aan maatschappelijke doelen. Dit jaar besloot de Rotary een deel van de opbrengst te doneren aan SBNN, en wel als bijdrage aan het Water, Sanitair & Hygiëne project 2009. Op 28 augustus 2008 mocht de voorzitter van SBNN een cheque ad. € 5.000,-- in ontvangst nemen van Rotary Hulst.

Van de Stichting Pelgrimshoeve te Zoetermeer mocht SBNN in de maand juni een bedrag van € 1.750,-- ontvangen als bijdrage in de bouw van de kleuterklassen.

De Paters Maristen uit Hulst schonken op 31 maart 2008 het formidabele bedrag van € 2.200,-- aan SBNN.

Via de personeelsvereniging van de ING bank – Terneuzen, mocht SBNN in december 2008 het bedrag van € 225,-- ontvangen.

Bovenstaand trof u een bloemlezing van de opvallendste donaties in 2008. Natuurlijk waren er ook vele individuele, separate donaties. Middels incasso's werd in 2008 het bedrag van € 1.885,-- aan donaties ontvangen. Daarnaast werd geoormerkt geld (€ 650,--) ontvangen, bedoeld voor de sponsoring van middelbaar onderwijs van 3 studenten.

In het jaar 2008 ontving SBNN derhalve in totaal het bedrag ad. **€ 28.161,56** aan donaties.

2.4. Eigen activiteiten en acties

Bij afsluiting van het boekjaar 2007 stond er met betrekking tot de 4^e editie van de Afrikaanse Avond van SBNN, welke plaatsvond op 14 september 2007, nog een grote rekening open. Deze nota werd eind januari 2008 ontvangen en bedroeg € 3.836,--. Daarmee kon ook de definitieve winst van de Afrikaanse Avond 2007 worden vastgesteld en wel op € 5.642,54.

Op 16 februari 2008 organiseerde SBNN voor de 2^e keer een boekenmarkt vanuit haar vaste locatie bij het ROC Westerschelde aan de Tabakstraat 22 te Hulst. De opbrengst van deze markt was € 1.716,10.

Op 8 maart 2008 organiseerde SBNN een quizavond te Sint Jansteen. Er namen 33 teams van elk 4 personen deel. De avond leverde SBNN een bedrag ad. € 1.019,85 op.

In het nieuwe kantoor van de Rabobank Hulst, zorgde SBNN eind juni 2008 voor het vullen van de boekenkast in de entreerimte. Als blijk van waardering doneerde de Rabobank het bedrag van € 500,--

aan SBNN.

In de periode van juli t/m december 2008 verkocht SBNN wenskaarten. Deze waren gemaakt aan de hand van tekeningen van leerlingen van de basisscholen in Nyakwere. De kosten verbonden aan de wenskaartenactie bedroegen € 1.289,--. In totaal werden in 2008 560 sets à 5 kaarten verkocht. Dit leverde € 2.800,-- op. Op 8 mei 2008 vernam SBNN dat de Provincie Zeeland haar mbt de wenskaartenactie een subsidie ad. € 1.000,-- toekende. Tijdens de verkoop van de wenskaarten werd ook nog een bedrag ad. € 87,50 aan donaties ontvangen. Daarmee kwamen de inkomsten neer op in totaal € 3.887,50. De opbrengst van de wenskaartenactie bedroeg eind december 2008 € 2.598,50. Bij het sluiten van het jaar had SBNN nog 686 sets wenskaarten in voorraad. Op 21 oktober 2008 werd de verantwoording toegestuurd aan de Provincie.

Dankzij een subsidie van NCDO (zie onder 2.2) kon SBNN in 2007 onder andere een prachtige foto-expositie laten maken. Deze expositie wordt gevormd door 25 fotopanelen van 50x70 cm. De expositie toont enerzijds het dagelijkse leven in het gebied aan het Victoriameer te Kenia en anderzijds belicht ze de projecten welke SBNN in het gebied nastreeft. De expositie kreeg de naam "Blik op Kenia". Na exposities in 2007 in cultureel centrum Den Dullaert te Hulst, tijdens de Afrikaanse Avond 2007 en in de verzorgingscentrum De Blaauwe Hoeve te Hulst, ging de expositie in 2008 verder op toer.

Vanaf 18 januari t/m 6 februari 2008 was de expositie te zien in het cultureel-toeristisch huis, 's-Landshuis aan de Steenstraat te Hulst. Daarna was hij op 15 februari 2008 tijdens een feestelijke middag te zien in Basisschool Sint Jozef te Nieuw Namen. Vanaf 18 t/m 29 februari 2008 was de expositie ingericht op Basisschool Inghelosenberghe te Sint Jansteen en vervolgens van 3 tot en met 13 maart 2008 in Basisschool Moerschans te Hulst. Op 14 maart 2008 verhuisde de expositie naar Dienstencentrum De Lieve te Hulst. Daar was deze tot 28 maart 2008 te zien. Op 28 maart 2008 ging de expositie naar een heel bijzondere locatie: De H. Willibrordus Basiliek te Hulst. Daar stond deze tot en met 5 mei 2008. Vanaf 16 mei 2008 was de expositie voor een periode van 7 weken te zien in Basisschool Sint Jozef te Nieuw Namen. Vervolgens was de expositie 1 dag te zien in Basisschool De Meerpaal te Terneuzen. Dat was op 2 juli 2008. Daarna ging het richting West-Zeeuws-Vlaanderen. Daar was de expositie van 3 juli t/m 8 augustus 2008 te zien in het gemeentehuis te Oostburg. Eind augustus ging de expositie de landsgrens over en werd ingericht in de openbare bibliotheek te Sint-Gillis-Waas (België). Daar was deze tot medio september 2009 te zien. Op 19 september 2008 sierden alle foto's de wanden van de zaal waar de Afrikaanse Avond plaatsvond. Na goedkeuring van de projectverantwoording ontving SBNN op 7 april 2008 van NCDO de laatste subsidieschijf met betrekking tot het project Blik op Kenia, zijnde € 305,24.

Tijdens de Nederlandse Vestingstedendagen in Hulst organiseerde SBNN een boekenmarkt in de Hulster binnenstad. Deze leverde het bedrag ad. € 670,-- op.

Op vrijdag 19 september 2008 organiseerde SBNN voor de 5^e maal een benefietfeest in de vorm van een Afrikaanse Avond. Deze vond opnieuw plaats in Gasterij De Tijd te Absdale. Er gingen ruim 300 entreekaarten de deur uit. Daarvan werden er 192 in de voorverkoop verkocht ad. € 10,-- per stuk en 9 aan de kassa ad. € 12,50. De overige waren sponsor/donateurskaarten. Centraal stond deze avond Afrikaanse muziek, dans en zang. Daarnaast kregen de aanwezigen ook de nodige impressies van het leven in Afrika (foto-expositie & digitale beelden & materialen). Ook de hapjes waren "Afrikaans". Voor de Afrikaanse avond ontving SBNN een subsidie van de gemeente Hulst (zie onder 2.2.). De Afrikaanse Avond 2008 heeft SBNN een totaalbedrag ad. € 4.000,74 opgeleverd.

Op 27 september 2008 organiseerde SBNN – tijdens de Hulster Boeken4daagse – wederom een boekenmarkt vanuit haar vaste locatie bij het ROC Westerschelde aan de Tabakstraat 22 te Hulst. De opbrengst van deze markt was € 983,50.

Op 22 oktober 2008 organiseerde SBNN opnieuw voor de personeelsvereniging van de gemeente Hulst een quizavond. Deze avond, waaraan 59 personen deelnamen, leverde voor SBNN € 615,50 op.

De eigen acties & activiteiten van SBNN leverden in 2008 in totaal **€ 13.264,19** op.

2.5. Gekoppelde activiteiten en acties

Op 31 januari 2008 verzorgde SBNN bij Basisschool Moerschans te Hulst gastlessen. De leerlingen van deze school zamelden in 2006/2007 geld in voor de educatieprojecten van SBNN.

Basisschool Inghelosenberghe te Sint Jansteen organiseerde op 19 december 2007 een kerstmarkt op haar schoolplein. Tijdens deze markt verkochten de leerlingen allerlei zaken die zij zelf hadden gemaakt. SBNN was met een informatiestand ook vertegenwoordigd op het schoolplein. Vanuit deze stand verkocht zij voor een bedrag ad. € 31,- aan Afrikaanse spulletjes. De kerstmarkt was een groot succes. Een deel van de totaalopbrengst schonk de school aan SBNN. Op 20 februari 2008 mocht SBNN een cheque van € 1.088,- in ontvangst nemen. Op die dag verzorgde SBNN ook gastlessen op die school, en wel aan de leerlingen van klas 5 t/m 8. In het najaar mocht SBNN van deze school lesmateriaal ontvangen. Dit materiaal is eind december verdeeld over de scholen in Kenia.

SBNN verzorgde op 14 maart 2008 een presentatie bij de Katholieke Bond voor Ouderen, afdeling Hulst. Aan hand van digitale beelden werd een lezing verzorgd over het werk van SBNN in Kenia en het leven daar. SBNN kreeg daarvoor een bedrag van € 25,-. Tijdens de Paasviering dd. 19 maart 2008 zamelde de KBO, afdeling Hulst een bedrag ad. € 162,33 in ten bate van SBNN.

Op 8 april 2008 was SBNN aanwezig op Kloosterzande om daar tijdens een bijeenkomst van de Katholieke Vrouwenorganisatie, afdeling Kloosterzande een lezing te geven over Kenia in het algemeen en het werk van SBNN aldaar in het bijzonder. Bij deze gelegenheid mocht SBNN een bedrag ad. € 162,17 in ontvangst nemen.

Op 30 april 2008 vond in de H. Willibrordus Basiliek te Hulst de Dienst voor de Vruchten der Aarde plaats. Tijdens deze dienst van de ZLTO werd een extra collecte gehouden, welke ten goede kwam aan SBNN. De opbrengst bedroeg € 251,36. De ZLTO verhoogde dit bedrag tot € 350,-.

In samenwerking met het Stuikercomité, werd op 11 mei 2008 een boekenmarkt georganiseerd te Heikant. Deze boekenmarkt resulteerde in een opbrengst van € 1.128,- voor SBNN.

Op 30 mei 2008 organiseerden de uitbaters van Café De Ster uit Hulst in samenwerking met SBNN de 2e Hulster indoor quiz. Hieraan namen circa 70 personen deel. De opbrengst van de avond kwam ten goede aan het werk van SBNN. In totaal betrof het een bedrag van € 764,20.

Op 24 juni 2008 verzorgde SBNN gastlessen op Basisschool De Meerpaal te Terneuzen. Alle groepen namen daaraan deel. Bij groep 4 t/m 8 werd de gastles afgesloten met een korte djembée demonstratie. Bijzonder waren de gastlessen aan de leerlingen van klas 8. Zij hadden die dag een marathonlesdag. Daarmee zamelde zij het bedrag ad. € 579,24 in voor SBNN.

Op 2 juli 2008 was SBNN met een stand vertegenwoordigd op het gemeentehuis te Terneuzen. Op die avond vond daar een activiteit plaats in het kader van "Terneuzen Millenium gemeente".

Vervolgens was SBNN ook aanwezig met een informatiekraampje tijdens de Den Dullaertfeesten in Hulst op 6 & 7 september 2008.

Op 9 oktober 2008 mocht SBNN van Basisschool Nobelhorst te Hulst een grote voorraad lesmateriaal ontvangen. Dit lesmateriaal werd in december meegenomen naar Kenia en verdeeld onder de basisscholen in het werkgebied van SBNN.

Op 10 oktober 2008 organiseerde COS Zeeland een Zeeland-Afrika activiteit. Verschillende organisaties kregen daar de gelegenheid om zich in een infomarkt te presenteren. Ook SBNN maakte daarvan gebruik.

Op 25 november 2008 verzorgde SBNN gastlessen op Basisschool De Oostvogel te Lamswaarde en op Basisschool Sint Jozef te Hengstdijk. Alle leerlingen van de beide scholen namen deel aan de lessen. De gastles werd ook ditmaal afgesloten met een korte djembée demonstratie.

De gekoppelde acties & activiteiten leverden in 2008 in totaal **€ 3.161,93** op.

2.6. Werkingskosten Nederland

De bankkosten voor de rekening van de stichting bij de Rabobank te Hulst bedroegen in 2008 € 113,69 . Voor 2008 moesten geen vaste kosten aan de Rabobank worden betaald.

De secretariaatskosten beperkten zich in 2008 tot papier en enveloppen, briefpapier, een afschrift inschrijving Kamer van Koophandel, T-shirts voor de vrijwilligers in Nederland, inschrijfgeld nationale Keniadag en enige portokosten. Dit betrof in totaal € 385,77.

In 2008 werd een bedrag ad. € 27,- betaald aan de Kamer van Koophandel als jaarlijkse bijdrage.

De totale werkingskosten in Nederland bedroegen in 2008 derhalve: **€ 499,46**.

2.7. Financieel overzicht werking Nederland

2008 Stichting Buru Nyakwere Nederland – Nederlandse rekening

BALANS 2007

Balans betaalrekening	€ 1.892,77
Balans spaar	€ 10.307,68
TOTAAL	€ 12.200,45

INKOMSTEN

Rente spaarrekening 2007	€ 380,27	
Donaties	€ 28.161,56	
Totaal gekoppelde acties	€ 3.161,93	
Totaal eigen acties	€ 13.264,19	
Subsidie NCDO	€ 305,24	
TOTAAL		€ 45.273,19

UITGAVEN

Bankkosten	€ 113,69	
Rekening Afrikaanse Avond 2007	€ 3.836,--	
Overige kosten	€ 385,77	
Storting Edukans	€ 25.266,--	
Betalingen excursie	€ 8.635,94	
T-shirts counsellors	€ 124,95	
TOTAAL		€ 38.362,35

Saldo		€ 6.910,84
+ balans 2007		€ 12.200,45
TOTAAL		€ 19.111,29

(€ 3.823,34 lopend + € 15.287,95 spaar)

3. Werking in Kenia 2008

Het in Nederland gegeneerde geld wordt in Kenia ingezet voor ontwikkelingshulp.

Op 1 januari 2008 bedroeg de balans op de Keniaanse rekening 376,277 kshs.

Op 11 januari 2008 werd een bedrag ad. 3.236.653,60 kshs ontvangen op de SBNN-rekening van de I&M-bank in Kenia. Dit betrof het bedrag van € 34.556,- (50% SBNN + 50% Impulsis) dat vanuit Nederland werd getransfereerd. De verkregen koers bedroeg 93,66.

Op 19 november 2008 werd voor het Educatieprogramma 2009 een bedrag ad. 4.926.870 kshs ontvangen op de SBNN-rekening van de I&M-bank in Kenia. Dit betrof het bedrag van € 50.532,- (50% SBNN + 50% Impulsis) dat vanuit Nederland werd getransfereerd. De verkregen koers bedroeg 97,5.

3.1. Uitvoering Educatieprogramma 2008

Het Educatieprogramma 2008 werd in de maand oktober 2007 door het bestuur van SBNN vastgesteld.

Het programma omvatte support aan alle 9 de basisscholen in het werkgebied.

Alle stappen die op het gebied van educatie gezet werden in 2008, vonden plaats in nauw overleg en nauwe samenwerking met de schoolcomité's en de onderwijzers van de 9 scholen. De verantwoordelijkheid over en de praktische uitvoering van de projecten op de scholen werd in handen gelegd van het schoolcomité van de betreffende school. SBNN zag toe op de juiste uitvoering van de projecten. Alle projecten werden uitgevoerd door lokale aannemers, werklieden, ijzersmeden, timmerlieden, etc. Daarmee geven de projecten ook een extra boost aan de lokale economie.

In 2008 werd ook de samenwerking met de lokale vertegenwoordiger van het Keniaanse Ministry of Education verstevigd. De heer Washington Ondoro vervult deze functie van Area Education Officer.

3.1.1. Nyakwere Primary School

Hoofdmoot van het Educatieprogramma 2008 was het stimuleren van het kleuteronderwijs door de realisatie van kleutergebouwen op verschillende schoolterreinen. Eén van die scholen was de Nyakwere Primary School. Bij deze school werd in 2008 een kleutergebouw gerealiseerd. Op 1 augustus 2008 werd het gebouw opgeleverd. De school gaf sinds 2007 geen kleuteronderwijs meer gegeven, vanwege het ontbreken van een ruimte en een leerkracht. De leerlingen waren ondertussen overgeplaatst naar de Baptist groep. Direct na de afronding van het gebouw, werd een deel van de kinderen van de Baptist groep en een leerkracht overgeplaatst naar de Nyakwere school. Hieromtrent waren op voorhand goede afspraken gemaakt. Bij aanvang van het 3^e trimester werd het gebouw in gebruik genomen. Met de bouw van het kleutergebouw was 355,211 kshs gemoeid. Daarnaast werd 26,950 kshs gespendeerd aan meubels voor dit nieuwe kleutergebouw, dat de naam "Roland's nursery" kreeg. Op 15 december 2008 verrichtten de heren Leo Reinartz en Gerard de Groot - namens de heer Roland de la Ruelle - de officiële opening van dit gebouw. Om de openbare bibliotheek op het schoolterrein dagelijks van 2 kranten te voorzien werd in 2008 een bedrag van 21,000 kshs gespendeerd. Op 2 augustus 2008 vond een opendag plaats in de bibliotheek. Deze dag was gericht op de leerlingen van klas 7 en 8 van alle basisscholen in de Kodingozone. In totaal brachten die dag 224 leerlingen een bezoek aan de bibliotheek.

Het totaal bedrag dat in het kader van het Educatieprogramma 2008 ten behoeven van de Nyakwere Primary School werd uitgegeven, kwam neer op 403,161 kshs.

3.1.2. Sango Buru Primary School

Ook bij de Sango Buru School werd in 2008 een kleutergebouw gerealiseerd. Het gebouw was op 15 augustus 2008 gereed. De 110 kleuters van Sango Buru konden bij aanvang van het 3^e trimester hun gebouw in gebruik nemen. Door een apart gebouwtje te voorzien voor de kleuters, kwam het 9^e klaslokaal vrij om de steeds groter wordende groep 1 (zo'n 90 kinderen) te kunnen opsplitsen. Dankzij de inzet van vrijwillige leerkrachten waarover de school kan beschikken, is dit mogelijk.

Het totaal bedrag dat in het kader van het Educatieprogramma 2008 ten behoeve van de Sango Buru Primary School werd uitgegeven, kwam neer op 369,750 kshs.

SBNN ervoer de samenwerking met de Sango Buru Primary School echter als zeer lastig. De bereidwilligheid van het schoolcomité cq. de gemeenschap liet te wensen over. De overeengekomen werkwijze werd door de school niet gevolgd. Daarenboven was de beheersing van de materialen twijfelachtig.

3.1.3. Obange Primary School

De Obange Primary School mocht in 2008 voor een bedrag ad. 8,850 kshs aan lesmateriaal voor de kleuters ontvangen. In 3 klassen waar in het geheel geen vloer aanwezig was, werd in april/mei 2008 een vloer aangebracht. De kosten voor deze 3 vloeren bedroegen 128,600 kshs. Eind juli 2008 werd in ramen van 4 klassen glas aangebracht. De kosten hiervan bedroegen 15,380 kshs.

Het totaal bedrag dat in het kader van het Educatieprogramma 2008 ten behoeve van de Obange Primary School werd uitgegeven, kwam neer op 152,830 kshs.

3.1.4. Nyawalo Primary School

Het Educatieprogramma 2008 omvatte ook voor de Nyawalo Primary School de bouw van een kleuteronderkomen. De school beschikte over een ruimte voor de kleuters, doch deze was in erg slechte staat en bovendien ook veel te klein voor de groep kleuters. De Nyawalo school werd door SBNN als pilot-project gebombardeerd wat betreft de realisatie van voorzieningen voor kleuteronderwijs. Op 20 mei werd het gebouw - dat werd vernoemd naar de heer Leo Reinarz - in gebruik genomen. Het was Leo Reinarz zelf die op 15 december 2008 het gebouw officieel opende.

Het totaalbedrag dat in het kader van het Educatieprogramma 2008 ten behoeve van de Nyawalo Primary School werd uitgegeven, kwam neer op 401,075 kshs.

3.1.5. Nyamanyinga Primary School

Daar de Nyamany'ing'a school eigenlijk volledig ruwbouw was, streefde SBNN er in 2008 na om zoveel als mogelijk pleisterwerken uit te voeren. Met het pleisteren wordt een veel aangenamere en stofvrije lesomgeving gecreëerd voor de kinderen. De school beschikt over 8 klassen. Daarvan zijn er 2 gebouwd dankzij gelden van het CDF. Voor deze 2 klassen tracht de school ook voor de afwerking een beroep te doen op dat fonds. Het Educatieprogramma 2008 omvatte het pleisteren van de overige 6 klassen: binnenmuren, vloeren en buitenmuren. Deze klus was op 13 augustus 2008 geklaard. Het resultaat mag er wezen: 6 prachtig gepleisterde, stofvrije klassen! Een ware transformatie voor deze school.

Het totaalbedrag dat in het kader van het Educatieprogramma 2008 ten behoeve van de Nyamany'ing's Primary School werd uitgegeven, kwam neer op 337,400 kshs.

3.1.6. Bala Primary School

In 2007 voerde SBNN bij de Bala school een volledige renovatie uit. De klassen zien er nu dan ook stukken beter uit en zijn een veel prettigere omgeving voor de kinderen. Wat echter nog ontbrak was schoolmeubilair. In de meeste klassen stond nagenoeg geen meubilair. De kinderen zaten dan ook veelal op de grond tijdens de les. Het Educatieprogramma 2008 omvatte het beschikbaar stellen van meubilair aan deze school. In totaal werden 50 schoolbanken en 9 tafels & stoelen voor de leerkrachten verstrekt. Deze kostten 85,200 kshs. Daarnaast werd de school voorzien van 2 palen voor korfbal. De kosten voor deze palen met ring bedroegen 1,800 kshs.

Het totaalbedrag dat in het kader van het Educatieprogramma 2008 ten behoeve van de Bala Primary School werd uitgegeven, kwam neer op 87,000 kshs.

3.1.7. Nyong'onga Primary School

De Nyong'onga school bestaat uit 2 tegenover elkaar staande gebouwen. Het linkergebouw was qua pleisterwerk grotendeels in redelijke conditie. Het rechtergebouw was echter grotendeels ruwbouw. Het Educatieprogramma 2008 omvatte onder andere het pleisteren van de buitenmuren van het rechtergebouw. Dit gebouw omvat 5 klaslokalen. Daarnaast werden in dit gebouw 2 vloeren opgeknapt. De kosten voor dit pleisterwerk bedroegen 139,000 kshs. Verder werden er 7 stalen deuren geplaatst. Deze dienden ter vervanging van de erg slechte deuren. De deuren kosten 71,700 kshs all-in.

In 2007 voerde SBNN reeds het eerste renovatiewerk bij de Nyong'onga school uit. Met de afronding van de pleisterwerken en het plaatsen van de deuren in de periode van januari - mei 2008 kan worden gesteld dat het rechtergebouw volledig gerenoveerd is. Er is nu nog slechts 1 vloer in het linkergebouw die aandacht vraagt.

Het Educatieprogramma 2008 omvatte ook de bouw van een kleutergebouw bij deze school. Ook hier konden de kleuters bij aanvang van het 3^e trimester hun nieuwe gebouw - dat vernoemd werd naar de heer Gerard de Groot - in gebruik nemen, want het gebouw werd op 13 augustus 2008 opgeleverd. Met de bouw van het kleutergebouw was 381,575 kshs gemoeid. Op 14 december 2008 verrichtte Gerard de Groot persoonlijk de officiële opening van het gebouw.

Nu de kleuters hun eigen onderkomen hebben, wordt de 9^e klas gebruikt als volwaardige branche van de bibliotheek Nyakwere.

Het totaalbedrag dat in het kader van het educatieprogramma 2008 ten behoeve van de Nyong'onga Primary School werd uitgegeven, kwam neer op 592,275 kshs.

3.1.8. Sang'oro Primary School

Het Educatieprogramma 2008 voorzag voor de Sang'oro school in een volledige renovatie. De oude houten deuren van de school waren allemaal in behoorlijk slechte staat. Enkele klassen hadden in het geheel geen deur meer en bij andere klassen kon je door de deur naar binnen lopen. Er werden nieuwe ijzeren deuren

aangeschaft en een hekwerk ter afsluiting van de kantoorruimte. Deze deuren & hekwerk kostten in totaal 81,660 kshs. Nadat de deuren waren geplaatst werden de herstel- en pleisterwerken uitgevoerd. De scheuren in de muren van het gebouw werden hersteld, vloeren werden gerepareerd en in 1 van de klassen werd een extra raam aangebracht. Daarnaast werd rondom de hele school een ring ter versteviging van de fundering aangebracht. Deze klus kostte in totaal 233,990 kshs. Besloten werd om in 1 van de klassen een extra raam aan te brengen. Deze hoekklas had slechts 2 ramen en was erg donker. De realisatie van een extra raam kostte 7,660 kshs. Door de renovatie is de school weer in prima conditie en kan er weer een lange periode tegenaan.

Conform het programma 2008 ontving de Sang'oro school ook nog meubilair, te weten: 59 nieuwe schoolbanken en 40 losse tafels met opbergvak en 40 stoelen. De kostprijs was 120,000 kshs.

Het totaalbedrag dat in het kader van het Educatieprogramma 2008 ten behoeve van de Sang'oro Primary School werd uitgegeven, kwam neer op 443,310 kshs.

3.1.9. Nyadina Primary School

In 2007 bouwde SBNN bij de Nyadina school 3 nieuwe klassen. Deze werden uitgevoerd in ruwbouw. In de periode van januari – mei 2008 werden de binnenmuren, vloeren en buitenmuren van deze klassen gepleisterd. Daarmee heeft de Nyadina school een heel ander gezicht gekregen. Het gebouw omvat nu 9 permanente, gepleisterde klaslokalen. Met de situatie van een kleine 2 jaar geleden, waar nog 3 klassen een lemen bouwval waren, is dat een hele verbetering!

Het totaalbedrag dat in het kader van het Educatieprogramma 2008 ten behoeve van de Nyadina Primary School werd uitgegeven, kwam neer op 159,900 kshs.

3.1.10. Overige scholen Kodingo zone

SBNN concludeerde dat wanneer zij er in zouden slaan om de in 2008 geplande projecten allemaal uit te voeren, alle 9 de scholen een minimum niveau zouden hebben. Daarbij zou geen sprake meer zijn van lemen klaslokalen (met uitzondering van enkele kleuterklassen) en zouden nagenoeg alle klassen van deze scholen gepleisterd en gevlond zijn. Om die reden bereidde SBNN zich voor om in 2009 haar werkgebied uit te breiden tot de volledige Kodingo zone. Dat houdt in dat er 6 extra basisscholen worden omarmd. Dit impliceert niet dat de 9 scholen uit het oog worden verloren. Stuk voor stuk kunnen zij op bepaalde punten hulp nog erg goed gebruiken.

Om een beeld te krijgen van de 6 andere scholen die in de Kodingo Zone gelokaliseerd zijn, werden deze stuk voor stuk bezocht. In de maand mei werd een bezoek gebracht aan de Onego Primary School, de Nyandero Primary School en de Thurdiruruo Primary School. De andere 3 scholen, zijnde Aoma Primary School, Atho Abwao Primary School en Mbora Primary School, werden in juli bezocht. Tijdens de bezoeken werd de nodige informatie verzameld en werd met de schoolleiding gesproken over de school en alles wat er mee te maken heeft. Ook werd geïnventariseerd wat de prioriteiten van de school zijn. Deze gegevens werden gebruikt voor de realisatie van het Educatieprogramma 2009.

3.1.11. Gezamenlijke projecten

Uit de groeiende samenwerking tussen de basisscholen in het gebied, zijn meerdere comités voortgevloeid. Eén daarvan is het sportcomité. Dit comité organiseerde begin september 2008 voor de 2e maal een sporttoernooi. Het toernooi omvatte 4 sporten, te weten: voetbal, korfbal, handbal en volleybal. SBNN is van mening dat het aanmoedigen van kinderen om te sporten gestimuleerd dient te worden. Derhalve verstrekke zij aan 12 scholen een set sporttenu's van in totaal 14 uniformen (T-shirt + broek) voor de meisjes. Naast de 9 reeds eerder door SBNN gesteunde scholen, ontvingen ook de Onego, Nyandero en Thurdiruruo Primary School een set uniformen. Verder werden ook enkele trofee's beschikbaar gesteld. In totaal spendeerde SBNN hieraan het bedrag van 62,800 kshs.

Op 10 mei 2008 organiseerde SBNN in samenwerking met de Nederlandse Stichting Support Homa Hills een workshop voor de kleuteronderwijzers in het SBNN-gebied. Deze vond op locatie plaats in Homa Hills. Doelstelling van de workshop was handvaten te bieden aan deze leerkrachten voor het geven van kwalitatief kleuteronderwijs in een gebied waar vele faciliteiten ontbreken. In totaal namen 17 kleuteronderwijzers uit het SBNN-werkgebied deel aan de dag. Deze werd als erg positief en leerrijk ervaren. SBNN stond in voor de transportkosten en de kosten voor thee en de lunch. In totaal kwam dit neer op 19,600 kshs.

3.1.12. Overige

Op 28 mei 2008 richtte SBNN een verzoek aan Biblionef. Gevraagd werd een donatie in de vorm van lees- en prentboeken te overwegen voor de 2^e branche van de bibliotheek, zijnde die bij de Nyong'onga Primary School. Reeds op 30 mei 2008 reageerde Biblionef positief. Op 3 december 2008 mocht men bij de

Nyong'onga Primary School 2 dozen vol prachtige boeken ontvangen. Een prachtige aanwinst, die zeer zeker zal bijdragen aan het leesplezier van de kinderen in het noord-westen van het SBNN-werkgebied.

3.1.13. Sponsoring schoolgeld

In Kenia is het basisonderwijs sinds 2003 gratis. Voor het middelbare onderwijs is er echter schoolgeld verschuldigd, hetgeen er in resulteert dat voor het overgrote deel van de kinderen in Nyakwere en omgeving de schoolcarrière na klas 8 van het basisonderwijs ophoudt.

Het Educatieprogramma van SBNN richt zich enkel op het basisonderwijs. Doch naast dit Educatieprogramma, hebben sinds 2005 enkele kinderen een sponsorbeurs voor het middelbaar onderwijs. De methode welke wordt toegepast, is individuele sponsoring. Dat wil zeggen dat een sponsor wordt gekoppeld aan een kind, waarbij de sponsor zich garant stelt voor financiering van het schoolgeld van dit kind gedurende alle jaren van het middelbaar onderwijs (regulier 4 jaar). Het schoolgeld is per school verschillend. De Keniaanse regering had aangekondigd dat het schoolgeld voor het middelbaar onderwijs goedkoper zou worden. De overheid droeg dan wel extra bij, maar de scholen voerden bijna allemaal extra kosten op. Dat resulteerde er in dat de schoolgelden gelijk bleven of in sommige situaties zelf steeg.

In totaal werden er vanuit Zeeuws-Vlaanderen in 2008 3 kinderen op individuele basis gesponsord voor het middelbaar onderwijs, te weten: Olivia Anyango Ouwo (3^e jaars), Phoebe Akoth Odiyo (3^e jaars) en Hillary Moro Nyaoke (4^e jaars).

SBNN fungeert als intermediair. Wat betreft het schooljaar 2008 werd in totaal 80.052 kshs aan schoolgeld en overige kosten betaald via SBNN.

3.1.14. Overzicht kosten uitvoering Educatieprogramma 2008

NYAKWERE PRIMARY SCHOOL

Kranten bibliotheek	21,000 kshs	
Bouw kleuterklas	355,211 kshs	
Meubels kleuters	26,950 kshs	
		403,161 kshs

SANGO BURU PRIMARY SCHOOL

Bouw kleuterklas	369,750 kshs	
		369,750 kshs

OBANGE PRIMARY SCHOOL

Ophogen & pleisteren vloeren in 3 klassen	128,600 kshs	
Plaatsen van glas in ramen van 4 klassen	15,380 kshs	
Lesmateriaal kleuters	8,850 kshs	
		152,830 kshs

NYAWALO PRIMARY SCHOOL

Bouw kleuterklas	401,075 kshs	
		401,075 kshs

NYAMANYINGA PRIMARY SCHOOL

Pleisteren binnen- en buitenmuren & vloeren in 6 klassen	337,400 kshs	
		337,400 kshs

BALA PRIMARY SCHOOL

Meubilair	85,200 kshs	
Palen korfbal	1,800 kshs	
		87,000 kshs

NYONG'ONGA PRIMARY SCHOOL

Egalisatie vloeren in 3 klassen & pleisteren binnenmuren 5 klassen	139,000 kshs	
Vervangen 7 deuren	71,700 kshs	
Bouw kleuterklas	381,575 kshs	
		592,275 kshs

SANG'ORA PRIMARY SCHOOL

Meubilair	120,000 kshs	
Renovatie schoolgebouw	233,990 kshs	
Vervangen 11 deuren & plaatsen hekwerk	81,660 kshs	
Plaatsen extra raam	7,660 kshs	
		443,310 kshs

NYDINA PRIMARY SCHOOL

Pleisteren binnen- en buitenmuren + vloeren in 3 klassen	159,900 kshs	
		159,900 kshs

GEZAMENLIJKE PROJECTEN

Sportuniformen & troffees sporttoernooi	62,800 kshs	
Kleuterworkshop	19,600 kshs	
		82,400 kshs

TOTAAL EDUCATIEPROGRAMMA 2008

3.029,101 kshs

Overige

Sponsoring schoolgeld	80,052 kshs	
-----------------------	-------------	--

3.2. Uitvoering HIV / AIDS programma 2008

Het HIV/Aidsprogramma 2008 werd in de maand oktober 2007 door het bestuur van SBNN vastgesteld. Het project omvatte:

- Voorlichting, begeleiding en testen (VCT)
- Ondersteuning gemeenschapsprojecten

3.2.1. Voorlichting, begeleiding en testen (VCT)

Sinds 23 oktober 2006 is het VCT Nyakwere operationeel. Het VCT heeft in 2008 haar werk verder gezet. Iedereen kan er terecht voor een HIV-test of voor informatie over HIV en Aids. Alle diensten worden gratis aangeboden. Daarnaast zijn er ook gratis condooms verkrijgbaar.

In juni 2008 werd een 2e branche van de VCT geopend bij de Dispensary Sango Rota. Het Keniaanse Ministry of Health stelt om niet een ruimte in deze dispensary beschikbaar. Voor de inrichting van deze 2e branche spendeerde SBNN een bedrag van 24,781 kshs.

Eén van de counselors is daar 2 dagen per week. Hiermee is voor de mensen in het noord-westelijke deel van het SBNN-werkgebied de afstand tot de VCT verkleind. De dispensary is de enige medische voorziening ter plaatse. De verpleging verwijst patiënten waarvan zij het vermoeden hebben dat HIV een rol speelt in het ziektebeeld én zwangere vrouwen door naar de VCT-counselors.

In 2008 werden in totaal 1931 personen (899 mannen & 1032 vrouwen) getest. 209 mannen en 366 vrouwen bleken positief. In totaal komt dit neer op bijzonder hoog besmettingspercentage, te weten: 29,8%. Van de 1931 in 2008 geteste personen werden 530 personen in de 2^e branche te Sango Rota getest, 563 personen in de moederbranche te Nyakwere en de resterende 838 werden tijdens veldwerk getest. Sinds de start van het VCT-werk in het gebied zijn nu 2.794 mensen getest.

Het VCT staat onder toezicht van DASCO, gevestigd in Ahero. De counselors dienen maandelijks verantwoordingen af te leggen aan DASCO en registers over te leggen. Daarnaast brengt DASCO circa 2 controlebezoeken per jaar aan het VCT.

In het VCT waren in 2008 2 counselors werkzaam. Hun salariskosten bedroegen 240,000 kshs. Het werkbudget bedroeg 27,500 kshs.

Medio 2008 bleek de bezetting van de receptie door de posttest groep NCC problematisch. Meermaals was er geen vertegenwoordiger van NCC aanwezig. Daarom werd uiteindelijk overgestapt naar een vaste vrijwilliger voor de receptie. Er werd een vrijwilliger gevonden die de basis beginselen van counseling en testing beheerst, hetgeen een preë is. Uit het werkbudget werd aan deze vrijwillige receptionist dagelijks een lunch verstrekt.

In 2008 werd 28,000 kshs betaald voor de huur van het gebouw. Er werd 8,820 kshs gespenseerd aan het optimaliseren van de VCT (incl. groot verwijsbord).

De National Aids Control Council (NACC) faciliteert de strijd tegen HIV and Aids onder andere door middel van Community Aids Control Committees (CACC). In 2008 dienden de counselors een projectvoorstel in bij CACC. Het voorstel omvatte met name de uitbouw en opwaardering van het veldwerk in het gebied. CACC besloot positief op de aanvraag. Beide counselors werden vervolgens uitvoerig getraind ter voorbereiding op de uitvoering van het project (management, boekhouding, e.d.). De steun van CACC voor het veldwerk is een welkome aanvulling op de werkzaamheden die vanuit het VCT worden verricht. Deze omvat bijvoorbeeld ook de inzet van extra mensen om in het gebied aan de slag te gaan om het virus tegen te gaan. In november en december 2008 kon dankzij dit project gewerkt worden met communityworkers. Zij namen een deel van het werk van de counselors over. Doordat zij het voorbereidende werk op zich namen, konden de counselors zich focussen op het daadwerkelijke testen. Dit resulteerde in een bijzonder hoog aantal geteste personen in deze 2 maanden.

Om de counselors administratief te ondersteunen bij het indienen van de CACC-aanvraag en om de benodigde separate bankrekening te kunnen openen, spendeerde SBNN een bedrag van 15,000 kshs.

Om de counselors mobieler te maken in het veld en in verband met de verplaatsing tussen beide VCT-lokaties werd een 2^e fiets gekocht. Deze kostte 8,080 kshs.

Het kantoor materiaal werd in 2008 grotendeels pro deo aangevoerd vanuit Nederland, daardoor kon worden volstaan met een bedrag van 2,947 kshs.

Het lidmaatschap van Worldview Kenya en Kecofatuma werd in 2008 niet gecontinueerd, gezien de zeer minieme benefit die daarvan ervaren werd op het platteland in het Nyando district. Via DASCO hebben de counselors toegang tot informatie en tot trainingssessies en uitwisselingsprojecten.

Op 9 augustus 2008 organiseerde het VCT Nyakwere haar opendag. Ditmaal vond die plaats op het terrein van de Nyong'onga Secondary School, een locatie nabij de 2^e branche van de VCT. De opendag werd bezocht door ruim 1.200 mensen. Tussen de sport-, zang- en drama-activiteiten werd veelvuldig voorlichting gegeven aan de vele, vele aanwezigen. Door de inzet van extra counselors konden die dag 70 personen worden getest. De opendag kostte 36,227 kshs.

In de periode van juli t/m oktober 2008 werd een cyclus georganiseerd waarbij de counselors de klassen 6, 7 en 8 van alle basisscholen in de Kodingo zone aandeden voor gastlessen. Omdat de leerlingen van die klassen vaak al seksueel actief zijn, is het van groot belang hen op vroegtijdige leeftijd te informeren over HIV and Aids. Na deze uniforme gastlessen op alle basisscholen zal vervolgens per school maatwerk worden geleverd wat betreft het vervolgtraject.

De peereducatie via de vele vrouwengroepen in het gebied werd ook in 2008 voortgezet. Deze groepen vormen een belangrijke factor in de strijd tegen HIV / Aids. Daarnaast werden ook posttest groepen gestimuleerd door de counselors. Daarvan waren in 2008 de Neema Support Group en de Happy Support Group het meest actief. De posttest groep die vanaf de start van de VCT actief was, de Nyakwere Compagnie Club (NCC), is in de loop van 2008 opgeheven. Het merendeel van de leden heeft zich ondertussen aangesloten bij 1 van de andere posttest groepen.

In Nederland werden T-shirts voor de counsellors aangekocht. Deze T-shirts hebben de voor VCT-werk herkenbare paarse kleur. Op de achterzijde staat een slogan ivm de strijd tegen aids. De kosten voor deze T-shirts bedroegen € 124,95.

Het totaal gespendeerde bedrag voor en mbt het VCT omvatte 391,355 kshs + € 124,95.

In 2008 bezocht SBNN met het oog op het VCT Nyakwere diverse instanties op zoek naar samenwerking en op zoek naar instanties die mogelijk in de toekomst het VCT kunnen steunen dan wel kunnen overnemen. In juli 2007 was reeds contact gelegd met CDC in Kisumu. CDC staat voor Centre for Disease Control. Deze organisatie houdt zich met name bezig met de strijd tegen Aids en malaria, maar ook TBC heeft hun aandacht. De organisatie wordt gefinancierd vanuit Atlanta (USA). Vanwege de verkiezingscalamiteiten was het contact met CDC periodiek lastig. In juli 2008 bracht dr. Warren Dallal van CDC SBNN in contact met de Liverpool VCT, Care & Treatment (LVCT). Deze non-profit organisatie is sinds 1998 betrokken bij de strijd tegen HIV / Aids in Kenya. Zij hebben momenteel zo'n 250 VCT's onder hun hoede. Daarnaast heeft LVCT onder andere 70% van alle VCT-counselors in Kenia getraind. In het gezamenlijk gesprek met CDC en Liverpool werd besloten dat Liverpool de VCT-site van SBNN in Nyakwere zal bezoeken teneinde zich een beeld te kunnen vormen over dit centrum. Dit bezoek had eind 2008 nog niet plaatsgevonden. Doch Liverpool streefde er naar dit kort na de jaarwisseling te doen. Na deze 1^e stap zal worden gezien in hoeverre de samenwerking tussen Liverpool en SBNN mogelijk. Dit kan variëren van het verzorgen van training- en bijscholing voor de counselors tot een stapsgewijze overname van de VCT Nyakwere. Vooruitlopend op dit alles bood Liverpool in december 2008 wel reeds 1 van beide counselors pro deo een training (1 week) aan. Daarvan werd dankbaar gebruik gemaakt.

In 2008 werd in de nabije omgeving van het VCT gestart met de bouw van een dispensary, genaamd Sang'oro. Deze dispensary is een project gefinancierd met middelen van het Keniaanse CDF-fonds. Medio 2008 was de fundering van het gebouw gerealiseerd en een beperkt deel van de muren. SBNN en het comité van dit project zijn de mening toegedaan dat het positief zou zijn wanneer de VCT geïntegreerd zou kunnen worden in deze nieuwbouw. Het concentreren van gezondheidsvoorzieningen heeft meerdere voordelen. Bovendien zouden ook zaken zoals receptie en wachtruimte kunnen worden gedeeld. Zowel DASCO als de Medical Officer of Health van de regio (MOH) zijn geïnformeerd over dit project en de intentie om de VCT te integreren. SBNN heeft echter de voorwaarde gesteld dat zij pas de bouw van de counselingruimten aanvangt, wanneer de dispensary gereed en operationeel is. Reden hiervoor is dat de voortgang van de bouw van de dispensary afhankelijk is van financiën van het CDF. Er is geen garantie wanneer en of de bouw wordt afgerond. Na afronding zal het Ministry of Health ook nog personeel moeten toewijzen aan deze nieuwe dispensary. Aan het eind van het jaar 2008 was het gebouw nog niet verder gevorderd dan de fundering. De geluiden over de voortgang waren niet positief.

In 2008 werd geen progressie geboekt wat betreft het meer toegankelijker maken van aidsremmers (ART) voor de inwoners van het SBNN-werkgebied. Het meest dichtbij gelegen ziekenhuis waar zij terecht kunnen voor deze ART's is in Pap-Onditi. De verplaatsingskosten vormen voor velen een probleem, met name daar deze rit meermaals gemaakt moet worden.

ART's worden enkel verstrekt vanuit een zogenaamd Patience Service Centre (PSC). Deze vind je onder andere in dispensaries en ziekenhuizen. In de Dispensary Sango Rota, waar SBNN de 2^e branche van de VCT opende, is sinds kort een PSC operationeel. In een PSC wordt het persoonsdossier bijgehouden en worden de medische ontwikkelingen gevolgd (bijv. lichaamsgewicht etc.). Helaas wordt de Dispensary Sango Rota door het ministerie nog niet structureel voorzien van ART's. Wel werden in 2008 een aantal speciale acties gehouden in de dispensary waarbij ART's voorhanden waren. Deze acties werden met name door CDC georganiseerd. Naast acties gericht op HIV, betroffen dit ook bijvoorbeeld acties in het kader van malaria en TB.

3.2.2. Support diverse groepen in gebied

In het SBNN-werkgebied zijn diverse groepen actief. Zo zijn er vrouwengroepen, die samen trachten hun zorgen te delen of die proberen samen een klein business project op te zetten. Er zijn jeugdgroepen die zich bezighouden met landbouwprojecten en/of die zich inzetten op het gebied van Aidsvoorlichting in de vorm van zogenaamde peereducatie. Tenslotte zijn er de opvanggroepen voor kinderen. Al deze groepen kunnen rekenen op de sympathie van SBNN. Immers stuk voor stuk trachten zij zich in te zetten voor hun eigen gemeenschap. SBNN meent dat ontwikkelingshulp met name helpt als de gemeenschap betrokken wordt en er haar motivatie in vindt om zelf actief te zijn.

In 2007 concludeerde dat merendeel van de vrouwen- en jeugdgroepen het best geholpen zijn met een microkrediet. SBNN nam het standpunt in dat zij niet is ingericht en niet bekwaam is om dergelijke kredieten te verstrekken en (nog belangrijker) om de groepen in deze te coachen. Ook in 2008 verwees SBNN de groepen bij verzoeken om microkrediet door naar daarin gespecialiseerde organisaties in Kisumu. In 2008 ondersteunde SBNN geen projecten van vrouwen- dan wel jeugdgroepen rechtstreeks.

Medio juli 2007 werden de kleuters van de Nyakwere Primary School bij gebrek aan voorzieningen en leerkracht overgeplaatst naar de groep van de Baptist kerk. Sindsdien was deze groep erg groot, te weten zo'n 135 kinderen. Ook de 1^e helft van 2008 was deze groep zo omvangrijk. Dagelijks zorgen 3 vrijwilligers voor de opvang van deze kinderen. Zij verzorgen zo goed als mogelijk kleuteronderwijs aan deze kinderen. Als stimulans en ondersteuning van deze vorm van opvang en educatie, verstrekte SBNN ook in 2008 lesmaterialen, zoals bijvoorbeeld schriften, potloden en krijtjes aan deze groep. Daarnaast werd een timmerman in de arm genomen om alle meubels te reviseren. In totaal werd de groep voor een bedrag van 14,258 kshs ondersteund.

Bij aanvang van het 3^e trimester (september 2008) kon de Nyakwere Primary School beschikken over een in juli 2008 gerealiseerd kleutergebouw. Vanaf dat moment verhuisde 1 van de vrijwilligers tezamen met een deel van de kinderen naar dit nieuwe gebouw. Het betreft de kinderen die in de omgeving van de Nyakwere Primary School wonen. Zij hoeven nu niet langer de doorgaande weg Katito – Kendu Bay over te steken. Door de opsplitsing is nu ook de groep van de Baptist weer wat beter behapbaar.

De Nyakwere Compagnie Club (NCC) werd in de loop van 2008 opgeheven. Deze groep werkte vanaf de start van de VCT Nyakwere samen met de counselors. Ook bemanden zij de receptie. Daarnaast trachten de leden van deze groep wat inkomsten te genereren via een kleinschalig handelsproject. Dit project werd door SBNN op beperkte wijze gesteund, als blijk van waardering voor de inzet m.b.t de VCT.

Vanwege het verdwijnen van de spilfiguren in deze groep (om diverse redenen, waaronder ziekte), werd de groep in een tijdsperiode van circa een half jaar non-actief. Het merendeel van de leden sloot zich vervolgens aan bij 1 van de andere posttest groepen in het gebied.

Gezien het bovenstaande was de support aan het kleinschalige handelsproject van NCC niet aan de orde. Sinds de opening van het HIV-preventiekantoor in Nyakwere – september 2005 – staat 1 en dezelfde persoon in voor de dagelijkse schoonmaak van het kantoor. Deze persoon was lid van NCC en verricht dit werk vrijwillig. Ook na de opheffing van NCC zette hij zijn "taak" voort. Gezien zijn grote persoonlijke steun aan de VCT, werd aan hem in augustus 2008 een blijk van waardering gegeven in de vorm van dakplaten voor zijn huis in aanbouw. Hieraan werd een bedrag ad. 26,000 kshs gespenseerd.

Het totaal gespenseerde bedrag mbt de diverse groepen omvatte 40,258 kshs.

3.2.3. Overzicht kosten uitvoering HIV / AIDS programma 2008

VOORLICHTING, BEGELEIDING EN TESTEN (VCT)

Salariskosten counselors	240,000 kshs	
Pensioenregeling counselors	----- kshs	
Huur VCT-ruimte	28,000 kshs	
Optimalisering kantoor	8,820 kshs	
Kantoormaterialen	2,947 kshs	
Memoriebooks	----- kshs	
Werkbudget	27,500 kshs	
Lidmaatschap vakorganisatie	----- kshs	
Inrichting 2 ^e branche Sango Rota	24,781 kshs	
Aanschaf 2 ^e fiets	8,080 kshs	
Activiteitenbudget	36,227 kshs	
CACC-aanvraag	15,000 kshs	
T-shirts counsellors	€ 124,95	
Subtotaal		391,355 kshs + € 124,95

STEUN AAN DIVERSE GROEPEN IN HET GEBIED

Vrouwen-, jeugd-, posttest en opvanggroepen voor kinderen 40,258 kshs

TOTAAL

=====
431,613 kshs + € 124,95

3.3. Onderzoek waterproject

In Kenia heeft slechts 42% van de bevolking de beschikking over schoon drinkwater. Het overige gedeelte van de bevolking moet leven zonder deze basisvoorwaarde voor een goede gezondheid. Zij gebruiken water uit rivieren en waterplassen. Daarnaast vangen zij regenwater op in alle voorhanden zijnde voorwerpen. Zo ook in het SBNN-werkgebied. De kans op gezondheidsproblemen vanwege het gebruik van vervuild drinkwater is onrustbarend groot in het gebied.

De zoektocht van SBNN in 2006 en 2007 - in samenwerking met Aqua for All en DHV - naar de realisatie van schoondrinkwatervoorzieningen, resulteerde in de conclusie dat ter plaatse enkel in het zuiden van het gebied tegen de heuvelrug – in de lijn van Coleweny en Nyakwere – drinkbaar water in de bodem te vinden is. Dit bevindt zich op ruim 100 meter diepte. Voor het overgrote deel van het gebied geldt dat er in de bodem brakwater (zout) aanwezig is. Daar is de realisatie van een waterput uitgesloten. In 2008 werden daartoe nog 2 aanvullende bodemonderzoeken uitgevoerd door de firma Watersan te Kisumu. Deze onderzoeken kostten 30,000 kshs per onderzoek.

Om een 5-tal redenen heeft SBNN er voor gekozen (nog) niet over te gaan tot het drillen van boorgaten om te komen tot schoondrinkwater.

Eenzijds is er sprake van een heel laag bewustzijn onder de mensen van het nut van schoondrink-water. Dit gebrek aan besef draagt er aan bij dat zij in geval van een schoondrinkwatervoorziening niet overtuigd zullen zijn, deze – tegen een minimale betaling ad. 1 kshs per 20 liter – te gebruiken. Immers wanneer een boorgat met pomp wordt gerealiseerd, dient deze zelfbedruipend te zijn. Daarom moet voor onderhoud en reparatie geld worden voorzien. Dit gebeurt alom door het vragen van een kleine vergoeding. Anderzijds speelt het feit dat de mogelijke locaties voor schoondrinkwater zich allemaal op dezelfde lijn in het zuiden van het gebied aftekenen een rol. Internationale ervaringen leren dat voor het gebruik van een boorgat een cirkel van 2½ km dient te worden getrokken. Mensen uit die zone zullen gebruik maken van de voorziening. Anderen zullen vlug terugvallen op andere bronnen (rivier, meer, regenwater). E.a. betekent dat de boorgaten in het zuiden enkel een klein deel van de bevolking van het SBNN-werkgebied zouden bereiken. Als 3^e reden geldt dat er met de realisatie van boorgaten een groot financieel aspect gemoeid is. Het boren van een gat kost zo'n 10,000 kshs per meter. Daarnaast zijn dan nog een pomp, aggregaat, pijpen, etc. etc. benodigd. Al bij al handelt het over een groot bedrag. De uitvoering van een dergelijk project is niet zonder risico. Het feit dat ondanks positieve bodemonderzoeken de kans blijft bestaan dat geen goed water wordt aangetroffen, was voor SBNN de 4^e reden om er van af te zien. Daarenboven is in de loop van 2008 gebleken dat het Keniaanse energiebedrijf Kengen momenteel in overweging heeft om in het zuiden van het gebied enkele boorgaten te realiseren. Dit deels als compensatie voor het hydroproject in Coleweny en een mogelijk klein hydroproject nabij Sangoro. Tenslotte – als 5^e reden – moet SBNN erkennen dat de uitvoerige expertise, die voor de uitvoering van een grootschalig waterproject nodig is, bij haar ontbreekt.

Dit alles betekent niet dat SBNN geen taak voor zichzelf weggelegd ziet op het gebied van water. Een belangrijke taak is sowieso het bewustzijn over schoondrinkwater. De overtuiging bestaat dat de kinderen de aangewezen doelgroep zijn om dit bewustzijn te creëren. Daartoe voorziet SBNN een project binnen de scholen. Dit wordt gevat in een zogenaamd water, sanitair en hygiëne project. Dit project omvat een "software" gedeelte, zijnde het bewustwording- en trainingstraject, en een "hardware" gedeelte, zijnde het verstrekken en realiseren van de benodigde voorzieningen. Om het beste resultaat te bereiken zullen beide projectgedeelten hand in hand moeten verlopen. Een school die niet openstaat en zich wilt inzetten voor het bewustwording- en trainingstraject zal niet participeren in het project waarbij de voorzieningen (watertank, sanitair) worden verbeterd.

Het bewustwording- en trainingstraject zal in samenwerking met Lake Victoria South Water Services Board (LVSWSB) verlopen. Daarnaast zal deze Keniaanse overheidsorganisatie mogelijk ook extra input geven wat betreft het verstrekken van benodigde voorzieningen. Dit waterproject van SBNN zal waarschijnlijk gespreid worden over drie jaar: 2009, 2010 en 2011. Daarbij zal per jaar gekeken worden naar de noden en behoeften.

3.3.1. Overzicht kosten onderzoek waterproject in 2008

2 aanvullende bodemonderzoeken	60,000 kshs =====
TOTAAL	60,000 kshs

3.4. Werkingskosten Kenia

In Kenia had de stichting een rekening bij I&M bank te Kisumu. De bankkosten van de rekeningen in Kenia bedroegen 2.750 kshs.

Daarnaast waren er in Kenia nog werkingskosten zoals portokosten, praktische zaken enige voorwerpen (curiosa) voor activiteiten in Nederland, kopieën, etc., ad. 14.566 kshs.

De totale werkingskosten in Kenia bedroegen in 2008: **17.316 kshs**.

3.5. Financieel overzicht Kenia

2008 Stichting Buru Nyakwere Nederland - Keniaanse rekening		
	IN	UIT
Kenia balans	376.277 kshs	
Overboeking Edukans dd. 11/1/2008	3.236.653 kshs	
Overboeking SBNN dd. 30/10/2008	359.212,5 kshs	
Overboeking Edukans dd. 19/11/2008	4.926.870 kshs	
Uitvoering		
Educatieprogramma		3.029.101 kshs
Sponsoring schoolgeld		80.052 kshs
Uitvoering HIV-programma		431.613 kshs
Onderzoek waterproject		60.000 kshs
Werkingskosten		17.316 kshs
Excursie		343.185 kshs
TOTAAL	8.899.012 kshs	3.961.267 kshs
Saldo eind 2008		4.937.745 kshs
-Bank		4.927.509 kshs
-Cash		10.236 kshs

Opmerking:

Dit saldo is hoog, maar is het bedrag dat Edukans reeds in 2008 heeft overgestort voor de realisatie van het Educatieprogramma 2009. Dit programma zal worden uitgevoerd in 2009.

4. Samenvatting & conclusie 2008

4.1. Financiën

Samenvattend levert het bovenstaande het volgende financieel totaalbeeld op:

Nederland

BALANS 2007

Balans betaalrekening	€ 1.892,77
Balans spaar	<u>€ 10.307,68</u>
TOTAAL	€ 12.200,45

INKOMSTEN

Rente spaarrekening 2007	€ 380,27	
Donaties	€ 28.161,56	
Totaal gekoppelde acties	€ 3.161,93	
Totaal eigen acties	€ 13.264,19	
Subsidie NCDO	€ 305,24	
TOTAAL		€ 45.273,19

UITGAVEN

Bankkosten	€ 113,69	
Rekening Afrikaanse Avond 2007	€ 3.836,--	
Overige kosten	€ 385,77	
Storting Edukans	€ 25.266,--	
Betalingen excursie	€ 8.635,94	
T-shirts counsellors	€ 124,95	
TOTAAL		€ 38.362,35

Saldo	€ 6.910,84
+ balans 2007	<u>€ 12.200,45</u>
TOTAAL	€ 19.111,29
	(€ 3.823,34 lopend + € 15.287,95 spaar)

Kenia

Balans 2007 376.277 kshs

IN

Overgestort vanuit Nederland (€34.556,-)	3.236.653 kshs
Overgestort vanuit Nederland (€3.500,-)	359.212 kshs
Overgestort vanuit Nederland (€50.532,-)	4.926.870 kshs

8.522.735 kshs

UIT

Werkingskosten Kenia 2008 (bank, porto, curibsa, overige)	17.316 kshs
Sponsorproject schoolgeld	80.052 kshs
Realisatie Educatieproject	3.029.101 kshs
Realisatie Hiv / Aids project	431.613 kshs
Onderzoek Waterproject	60.000 kshs
Excursie	343.185 kshs

3.961.267 kshs

Balans 2008

4.937.745 kshs

4.2. Conclusie

SBNN kijkt terug op een zeer vruchtbaar en positief jaar. Zowel de concrete uitvoering van de projecten als de werking van de stichting in het algemeen verliepen goed.

In het jaar 2008 konden samen met de lokale gemeenschap in Kenia heel wat projecten worden uitgevoerd. Deze projecten ondersteunen de gemeenschap in het algemeen, en op het gebied van onderwijs en de strijd tegen het hiv-virus in het bijzonder.

Dit alles was enkel mogelijk dankzij de inzet en de steun van velen in Zeeuws-Vlaanderen en het Belgische Waasland. Belangrijk voor de werking van SBNN op het gebied van fondsenwerving en sensibilisering in Nederland/België was de vorming van een goede vrijwilligerspool en de uitbreiding van het SBNN-bestuur. In 2008 werd de samenwerking met de lokale partijen in Kenia intenser. Geïnvesteed werd in capaciteitsopbouw van de overzeese partners.

2008 werd gestart en afgesloten met een positief saldo. Gedurende het jaar 2008 heeft SBNN de bij Impuls (Edukans) ingebrachte programma's op het gebied van educatie en HIV & Aids zo goed als volledig kunnen uitvoeren. Daarvoor was het voor de projecten 2008 begrote bedrag (50% SBNN & 50% Edukans) niet toereikend. Uit 2007 resteerde nog een bedrag ad. 237,252 kshs. Dit werd ingezet voor de projecten 2008.

SBNN streeft er steeds naar haar kosten zo laag mogelijk te houden, zodat een zo groot mogelijk percentage van de ingezamelde fondsen ook daadwerkelijk aan de projecten in Kenia kan worden besteed. De stichting kent geen personele of overheadkosten zoals vliegtuigtickets, visumkosten, verblijfkosten, etc. Daardoor slaagde SBNN er in 2008 opnieuw in haar werkingskosten laag te houden.

In Nederland bedroegen de werkingskosten € 499,46. In Kenia bedroegen deze met 17.316 kshs (= € 185,--) aanzienlijk minder dan in 2007. Conclusie is dat SBNN op deze wijze – op slechts 1,5 % na – alle inkomsten van de stichting kon besteden aan de uitvoering van de projecten en eventueel daaraan gerelateerde voorlichting in Nederland (€ 684,46 op een totaal van € 45.273,--).

Omdat Edukans reeds het bedrag voor de uitvoering van het educatieprogramma 2009 heeft overgestort, was bij het sluiten van het jaar 2008 het saldo op de Keniaanse rekening zeer hoog. Dit bedrag is integraal bestemd voor de uitvoering van het educatieprogramma 2009.